

Project KWA+ - Uitbreiding naar een Klimaatbestendige WaterAanvoer Midden-Nederland stap 1

najaar 2023, nummer 11 (DM1957692)

Hierbij ontvangt u de halfjaarlijkse nieuwsbrief over KWA+, een gezamenlijk project van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Hoogheemraadschap van Rijnland. Dit project valt onder het landelijk Zoetwaterprogramma.

Link KWA-pagina op HDSR-internetsite:
www.hdsr.nl/kwa

De KWA+ maatregelen in één oogopslag

De maatregelen op hoofdlijnen:

Extra wateraanvoer vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal: aanleg opstelplaatsen voor mobiele pompen (bij Zuidersluis en Caspargouw) en nieuwe inlaat (bij gemaal Haarrijn);

Vergruuten doorvoer in het systeem: verruimen doorstroming bij vernauwingen (Doorslagsluis Nieuwegein, stuwen/bruggen bij Polsbroek en bruggen bij Wierickeschans). Over grote lengte verdiepen en verbreden van watergangen (Gekanaliseerde Hollandse IJssel en route door Lopikerwaard);

Voorkomen wateroverlast tijdens inzet KWA (langs Leidsche Rijn - Oude Rijn en in Park Oudegein).

Doorslagsluis: klaar voor extra waterdoorvoer

Traject Gekanaliseerde Hollandse IJssel

Het nieuwe hoge sluishoofd

Na negen maanden hard werken is de renovatie van de Doorslagsluis klaar. Op 7 juli 2023 zijn de werkzaamheden symbolisch afgesloten. Een bewoonster, die tegenover de sluis woont, hielp namens alle burens met het doorknippen van een lint. De wethouder van Nieuwegein, Marieke Schouten en de bestuurders van de waterschappen van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden blikten met de aanwezigen terug op een geslaagd project. Al ging dat voor de aanwonenden natuurlijk ook gepaard met overlast. Maar door de goede communicatie van de medewerkers van aannemer Heijmans en het waterschap, was er vooral lof voor het eindresultaat.

Na de renovatie kan er 10.000 liter water per seconde door de sluis stromen (4.000 liter meer dan voorheen).

Feestelijke afsluiting op 7 juli met aanwonenden en bestuurders

Herbestemming sluisdeuren

Op de plek waar voorheen de sluisdeuren zaten, is een uitsparing opgenomen. De bedoeling was om de vier bovenbalken op die plekken terug te plaatsen. Helaas bleek de kwaliteit van de oude balken onvoldoende te zijn voor hergebruik. Gezien de hoge kosten voor het laten maken van vier nieuwe balken is gekozen om twee nieuwe balken te laten maken en te plaatsen als verwijzing naar de oude sluis. In de balken staan de jaartallen vermeld van de aanleg van de oude sluis in 1671, en de ontmanteling ervan in 2023. Het waterschap gaat onderdelen van twee sluisdeuren hergebruiken bij een ander project: het herstel van de Romeijnsdeuren in Oudewater. De twee andere deuren zijn geschonken aan de gemeente Nieuwegein. De gemeente zoekt hier nog een passende bestemming voor. Zo krijgen de oude deuren van de Doorslagsluis een goede en duurzame bestemming.

Balk met verwijzing naar de oude sluis

Uitvoering deelproject Lopikerwaard gestart

Elektrische maaiboot maait en ruimt de aanwezige vegetatie o.a. riet/waterplanten op.

Inloopbijeenkomst

Aannemer Van der Lee uit Bruchem is gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Voorafgaand aan de uitvoering organiseerde het waterschap eind augustus 2023 een inloopbijeenkomst. Hier hebben wij samen met de aannemer omwonenden en belanghebbenden geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden en welke impact dit op de omgeving heeft. Het werk vindt over het algemeen op ruime afstand van de bebouwing plaats. Daarom verwachten we dat de hinder voor de omgeving minimaal zal zijn.

Grondverwerving

Na een intensief proces van gesprekken is met alle grondeigenaren overeenstemming bereikt over de aan te kopen percelen en het tijdelijk gebruik ervan.

Aanleg vissenbossen niet mogelijk

Samen met Staatsbosbeheer hebben we onderzocht of het mogelijk was om langs een deeltraject vissenbossen aan te leggen (deze bossen zorgen voor beschutting, schuilmogelijkheden en dienen als paaigebied voor vissen). Helaas blijkt dit niet mogelijk. De palenrij die de oever moet beschermen moet geheel onder water aangelegd worden, dicht tegen de kant aan. De aanleg is dan niet mogelijk. De takken kunnen niet goed vastgemaakt worden en er is onvoldoende ruimte.

Vorbereidende werkzaamheden gestart

De ecooloog loopt voor de trekker met klepelmaaier, om aanwezige (beschermde) soorten af te vangen en elders uit te zetten.

We willen de gevolgen van de werkzaamheden op beschermde soorten en algemene (niet beschermde) dier- en plantensoorten in het gebied zoveel mogelijk voorkomen of beperken. Hiervoor nemen we speciale maatregelen en **werken we volgens het Ecologisch werkprotocol**. Een van de te nemen maatregelen is het maaien van de oevers voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Dit doen we in de periode waarin de beschermde soorten het minst kwetsbaar zijn.

De aannemer maait de oevers in twee delen. De eerste ronde wordt vrij hoog gemaaid, waarbij het geluid van de maaier de aanwezige soorten afschrikt. De tweede ronde wordt er korter gemaaid, omdat dit nodig is voor het uitvoeren van het werk. De ecooloog loopt hierbij vooruit om aanwezige (beschermde) soorten af te vangen en elders uit te zetten. Een voorbeeld van een beschermde soort in het gebied is de heikikker.

Communicatie tijdens uitvoering

De aannemer heeft met de betrokken grondeigenaren langs het traject persoonlijke gesprekken gevoerd. Tijdens de uitvoering worden deze contacten voortgezet.

Daarnaast maakt de aannemer gebruik van een Bouw App. Hiermee kunnen omwonenden en belanghebbenden het project op de voet volgen. Via deze app is het mogelijk om vragen aan de aannemer te stellen. Ook het waterschap blijft tijdens de uitvoering via e-mail of telefonisch bereikbaar.

Klik op de link hieronder voor de BouwApp van dit project:
[BouwApp Vergroten Waterdoorvoer Lopikerwaardroute](#).

Nieuwe informatieborden Enkele Wiericke onthuld

Traject Enkele Wiericke en traject Lopikerwaard

De onthulling van de informatieborden

De informatieborden die op het terrein tussen de twee bruggen gestaan hebben, zijn tijdens de uitvoering verwijderd. Deze borden waren verouderd en aan vervanging toe. Daarnaast wilden we een informatiebord over de KWA+ toevoegen op deze locatie. Samen met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Stichting Oude Hollandse Waterlinie en Werkgroep Republiek aan den Rijn hebben we een informatiebordenfamilie samengesteld.

De plaatsing van de borden heeft enige vertraging opgelopen omdat het voor de plaatsing nodig was om een vergunning aan te vragen.

De borden zijn op 5 oktober jl. feestelijk onthuld door de wethouder van Gemeente Bodegraven Jan-Leendert van den Heuvel en hoogheemraad van de Stichtse Rijnlanden Bert de Groot. Daarnaast waren afgevaardigden van de betrokken partijen aanwezig.

Leuk om te weten

- Bij de werkzaamheden van het deelproject Lopikerwaard worden veel bomen gesnoeid om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Dit snoeiafval wordt versnipperd en als fundering voor de tijdelijke bouwweg gebruikt en daarna naar een biomassa centrale gebracht om hier energie van op te wekken.
- De KWA is afgelopen zomer voor de vijfde keer (gedeeltelijk) ingezet voor de aanvoer van extra zoet water naar West Nederland. De KWA werd eerder ingezet in 2003, 2011, 2018 en 2022.
- Het lijkt nu moeilijk voor te stellen, maar de Doorslagsluis zag er aan het begin van de twintigste eeuw zo uit:

Deze foto is genomen anno 1926. Leuk om te weten: in de verte is de molen te zien die naar Park Oudegein is verplaatst en die door project KWA+ in samenwerking met de molenwerkgroep Nieuwegein weer watervoerend is gemaakt.